

1. Nickson, D. *Human Resource Management for the Hospitality and Tourism Industries* / Dennis Nickson. - USA: Elsevier Ltd., 2010. - 305 p. 2. *What Is Net Promoter?* [Online] Available at <https://www.netpromoter.com/known/>. 3. *Как измерить индекс потребительской лояльности NPS* // [Online] Available at <http://mmr.ua/show/kak-izmerit-indeks-potrebitelskoj-lojalnosti-nps/21912>.

УДК 339.92:334.7

К.Й. ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами,

К.М. МАШКАРИНЕЦЬ

студент,
Мукачівський державний університет, м. Мукачеве, Україна

ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні тенденції посилення конкурентної боротьби на зовнішніх та внутрішньому ринках, зростання впливу глобалізації та необхідності інтеграції у світовий економічний простір викликають необхідність пошуку нових ефективніших інструментів управління.

Розвиток є важливою передумовою ефективності функціонування вітчизняних підприємств, суттєвою перевагою у конкурентній боротьбі і запорукою успіху, а ринкове середовище його функціонування є відображенням стану та динаміки економічних та соціальних процесів.

Інструментом забезпечення економічно виправданого рівня розвитку підприємства може виступити організаційно-економічний механізм управління, який дозволяє реалізувати комплексний підхід до процесів розвитку. Використання механізму управління розвитком істотно знижує ризик виникнення проблем, оптимізує витрати на розвиток і підвищує загальну ефективність управління.

Питанням організації і управління підприємствами та вдосконаленню організаційно-економічного механізму приділяється велика увага в західній і вітчизняній науковій літературі. Серед вчених, що досліджували цю проблематику, можна відзначити Р.Акоффа, І. Ансоффа, В. Алієва, М. Вебера, Б. Мільнера, М. Портера, Р. Фатхутдінова, А. Шеремета та ін. Теоретичні і практичні питання ефективності організації економічної системи знайшли відображення в працях П. Аркіна, І. Мазур, Г.Осовської, Н. Рудик.

Економічний механізм підприємства - одна з основних складових його господарського механізму. Він є сукупністю економічних методів, способів, форм, інструментів, важелів дії на економічні стосунки і процеси, що відбуваються на підприємстві, визначають основні умови функціонування підприємства і їх взаємозв'язку у рамках забезпечення ефективності управлінських процесів на підприємстві. Характерною особливістю економічного механізму є його автоматичний характер по відношенню до процесів або діяльності. Економічний розвиток підприємства означає якісні зміни та оновлення його господарської системи та організаційної структури, підвищення ефективності функціонування на основі вдосконалення техніки, технології та організації праці у всіх структурних підрозділах, підвищення якості продукції та послуг, що ним надаються [1].

Організаційний механізм управління підприємством – це сукупність різноманітних за своєю природою конкретних організаційних механізмів, покликаних організувати ефективну діяльність підприємства як виробничо-господарської і соціальної системи,

діючої в умовах потреб суспільства і нестабільності зовнішнього середовища, що змінюється.

Організаційно-економічний механізм відрізняється тим, що природний хід економічних процесів замінюється або доповнюється їх управлінням або регулюванням. Організаційно-економічний механізм управління - це елемент комплексного механізму управління, що припускає формування і (чи) посилення потенціалу підприємства через здійснення дії на організаційні параметри системи і економічні елементи виробничо-господарської діяльності підприємства [1].

Для організаційно-управлінського механізму характерне те, що результатом його функціонування є управлінське рішення, що використовується в процесах управління підприємством.

Отже, організаційно-економічний розвиток підприємства може бути визначений як процес сукупних змін в організаційно-економічній системі підприємства, направлений на його перехід в новий якісно-кількісний стан у часі під впливом факторів внутрішнього й зовнішнього середовища.

Розвиток підприємства – це сукупність змін різної економічної природи, спрямованості, інтенсивності, що об'єктивно відбуваються у соціально-економічній системі підприємства під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів, а також призводять до переходу та фіксації підприємства у різних організаційно-економічних станах (відносно стійкого характеру). Суттєвий вплив на розвиток підприємств має сукупність факторів макро-, мезо – та мікросередовища. Стосовно будь-якого підприємства вони відіграють неоднакову роль і можуть впливати на його діяльність позитивно, негативно або залишитися нейтральними. Комбінаційний склад чинників, їх варіації, вагомість та інтенсивність впливу залежать від цілей підприємства, організаційної структури, виробничих і комерційних зв'язків.

Вітчизняні науковці виділяють три головних напрямки розвитку: збільшення масштабів споживання економічних ресурсів – кількісний аспект; зміни в складі елементів і їхніх комбінацій – структурний аспект; зрушення в споживчих характеристиках елементів, у їхній індивідуальній і інтегральній корисності – якісний аспект [2]. Розрізняють три форми розвитку: ринковий розвиток, який відображає процес розширення кола споживачів, клієнтури; організаційний розвиток, який відображає процес розвитку індивідуума, груп, сфер відповідальності, систем управління, ініціатив тощо; діловий розвиток – спрямування ресурсів, де вони мають забезпечити максимальну конкурентоспроможність протягом максимально великого терміну часу [3].

Основними напрямками організаційно-економічного розвитку підприємства, які пов'язані з його цілями є: внутрішнє зростання за рахунок використання власних ресурсів; злиття, поглинання інших господарюючих суб'єктів з метою збільшення ресурсів та виходу на нові ресурсні ринки та ринки збуту; перерозподіл внутрішніх ресурсів, зосередження їх на пріоритетних напрямках діяльності; припинення здійснення неефективних напрямків діяльності, не забезпечених ресурсами, яке може відбуватись шляхом продажу пакету акцій та активів, внутрішньої ліквідації або переорієнтації; відокремлення, передача видів діяльності, не забезпечених ресурсами, іншим виконавцям на договірній основі, через продаж або виділення активів.

1. Запасна Л.С. Економічна сутність розвитку підприємства [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.masters.donntu.edu.ua/2009/fem/zavorotneva/library/tez5.htm> 2. Афанасьев Н.В. Управление развитием предприятия : монография /Н.В. Афанасьев, В.Д. Рогожин, В.И. Рудька. - Х.: ИНЖЭК, 2003. – 184 с. 3. Беляев А.А. Системология организации /А.А. Беляев, Э.М. Коротков. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 182с. 4. Забродська Л.Д. Стратегічне управління: реалізація стратегії: навч. посіб. для студ. екон. спец. / Л.Д. Забродська. – Х.: Консул, 2004. – 208 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>